

ПРОГРАМА ЗА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ
МП „БИЗНЕС ИКОНОМИКА“
РЕДОВНО ОБУЧЕНИЕ

Програмата за държавен изпит е утвърдена с Протокол № 9/21.04.2023 г. на
Факултетния съвет на Стопанския факултет

ЧАСТ I: ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО И ФАМИЛЕН БИЗНЕС

1. Същност на предприемачеството. Видове предприемачество. Фигурата на предприемача.
2. Същност на предприемаческата възможност. Източници на предприемачески възможности. Методи за генериране на предприемачески идеи. Дизайн мислене.
3. Същност на предприемаческия процес. Подходът lean start-up.
4. Предложение за стойност. Елементи на канавата на предложението за стойност. Бизнес модел. Елементи на канавата на бизнес модела.
5. Предприемачески стратегии. Предприемачески ресурси. Предприемаческа екосистема.
6. Същност и отличителни характеристики на фамилия бизнес. Теоретични модели за описание на фамилия бизнес.
7. Развитие на системата на собствеността във фамилия бизнес. Задължения и отговорности на собствениците във фамилия бизнес. Функции на съвета на директорите във фамилия бизнес.
8. Развитие на системата на семейството. Институции в системата на семейството. Семейна конституция.
9. Същност на унаследяването. Процесът на унаследяване на фамилия бизнес. Планиране на унаследяването и подготовка на наследници.
10. Институционални противоречия във фамилия бизнес. Проблеми в управлението на човешките ресурси във фамилия фирми. Подходи за справяне с проблемите в управлението на човешките ресурси във фамилия бизнес.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Давидков, Ц. (2010), Ценности на забогатяване: предприемачите в България през периода 1991 – 2004 г., УИ „Св. Климент Охридски“, С.
2. Йорданова, Д. (2018), Управление и унаследяване на фамилия бизнес. Астарта. Пловдив.
3. Тодоров, К. (2011), Бизнес предприемачество, част I, част II., Изд. Българска асоциация за развитие на мениджмънта и предприемачеството, С.

4. Osterwalder, A., Y. Pigneur (2010), Business Model Generation: A Handbook for Visionaries, Game changers, and Challengers. John Wiley & Sons.
5. Osterwalder, A., Y. Pigneur, G. Bernarda, A. Smith (2014), Value Proposition Design: How to Create Products and Services Customers Want. John Wiley & Sons.

ЧАСТ II: УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

1. Управление на човешките ресурси и управление на персонала в организацията – същност и съдържание на понятията, основни функции.
2. Планиране на персонала.
3. Проектиране на длъжностите. Длъжностна характеристика.
4. Набиране и подбор на персонал.
5. Същност и цели на оценяването на персонала.
6. Обучение и квалификация на персонала на организацията.
7. Кариера и планиране на кариерата на кадрите в организацията.
8. Оценка на работните места – основа за формиране на системата за възнаграждение.
9. Възнаграждение и стимулиране на персонала в организациите.
10. Анализ на работните условия, оценка на рисковете, осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Атанасова, М. (2019), Управление и развитие на човешките ресурси – съвременни тенденции и предизвикателства, Научни трудове на УНСС, 2019, т. 3, стр. 15-32.
2. Атанасова, М. (2015) Мениджмънт на човешките ресурси – теория и практика, Изд. „Авангард Прима“, С.
3. Ведър, О. (2014), Управление на човешките ресурси, УИ „Св. Климент Охридски“, С..
4. Всички актуални нормативни документи, засягащи проблемите на управлението на хората (Кодекс на труда, Кодекс за социално осигуряване, Закон за здравословни и безопасни условия на труд и пр.)

ЧАСТ III: КОРПОРАТИВНО ФИНАНСИРАНЕ И ИНВЕСТИЦИИ

1. Финансови инструменти – икономическа същност, емитиране, основни видове.
2. Финансови пазари и институции.
3. Инфраструктура на финансовите пазари.
4. Необходимост и икономическа същност на регулирането на финансовите пазари.
5. Риск и възвръщаемост на финансовите инструменти.
6. Стойност на парите във времето и оценка на стойността на финансови активи.
7. Процес на пазарно финансиране – частно пласиране, първично публично предлагане, последващи емисии. Правни аспекти и процедури на емитирането на акции и облигации.
8. Правна и институционална рамка на капиталовия пазар в България. Закони и подзаконовни нормативни актове. Надзорна дейност и групи поднадзорни лица.
9. Комисия за финансов надзор. Структура. Процес на взимане на решения.
10. Процес на отчитане на поднадзорните лица. Дистанционни проверки и проверки на място. Риск-базиран подход.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Петранов, С. (2015), Инвестиции. Теория и практика на финансовите инструменти и пазари, второ издание, С., Изд. Класика и стил.
2. Закон за Комисията за финансов надзор.
3. Закон за публичното предлагане на ценни книжа.

ЧАСТ IV: МАРКЕТИНГ МЕНИДЖМЪНТ

1. Маркетинг и управление на маркетинга. Основни концепции в маркетинга. Новите реалности – дигитализация, глобализация, социална отговорност.
2. Разработване на маркетингови планове и стратегии.
3. Маркетингови проучвания – събиране на данни. Оценка на пазара и търсенето.
4. Анализ на потребителски и бизнес пазари.
5. Пазарна сегментация и целеви сегменти. Позициониране. Изграждане на бранд.
6. Конкурентни стратегии, стратегии на растежа.
7. Създаване на потребителска стойност. Продукт.
8. Създаване на потребителска стойност. Цена.
9. Предоставяне на стойност на потребителите. Дистрибуция.
10. Управление на интегрирани маркетингови комуникации.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Кръстева, Н. (2020), Съвременен маркетинг, том 1, Издателство „Авангард прима”, С.
2. Кръстева Н. (2020), Съвременен маркетинг, том 2, Издателство „Авангард прима”, С.
3. Kotler, P., K.L. Keller (2016), Marketing Management, Pearson Education Limited, 15th ed.

ЧАСТ V. ВЪНШНОТЪРГОВСКИ ОПЕРАЦИИ

1. Историческо развитие на външнотърговската дейност.
2. Външнотърговски сделки – същност. Специфични външнотърговски операции – реекспортни сделки.
3. Видове документи при външнотърговските сделки.
4. Лизингови операции – същност. Видове лизингови операции.
5. Митнически операции и митнически режими – същност.
6. Поставяне на стоките под определен митнически режим. Видове митнически декларации. Работа на митническите служители с митнически документи.
7. Митнически икономически режими.
8. Режим допускане за свободно обращение и крайна употреба /внос/. Режим износ. Митнически процедури.
9. Условието на доставка съгласно международните правила за тълкуване на търговските термини „Инкотермс“.
10. Провеждане на търговски преговори при лични контакти.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Спиридонов, И., Г. Захаријева (2004), Външнотърговски операции, Академично издателство Ценов“, Свищов
2. Мадански, Цв. (2021), Митнически регулации и икономически аспекти на вноса на стоки в Европейския съюз, С., Издателство на БАН “Проф. Марин Дринов“.

3. Мадански, Цв., И. Ставрева (2017), Основи на митническият контрол. С., Университетско издателство „Св. Климент Охридски“.

м. април 2023 г.

Катедра „Икономика“